

Til lovforslag nr. L 230. Betænkning afgivet af Det Energpoltiske Udvalg den 22. maj 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

(Ændring af prisbestemmelserne m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til miljø- og energiministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og miljø- og energiministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Danske Elværkers Forening og Elinstallatørernes Landsforening.

Udvalget har noteret sig, at miljø- og energiministeren over for udvalget har oplyst, at det er en klar forudsætning for lovforslaget, at elforsyningsvirksomhedernes aktiviteter i udlandet sker i nøje overensstemmelse med principperne i dansk miljø- og energipolitik og i samarbejde med myndighederne.

Miljø- og energiministeren har desuden tilkendegivet, at Folketingets Energpoltiske Udvalg årligt vil blive orienteret om elforsyningsvirksomhedernes udlandsaktiviteter og om den danske energibistand.

Endelig har miljø- og energiministeren over for udvalget tilkendegivet, at regler, der bliver fastsat efter denne lov, forinden vil blive drøftet med Danske Elværkers Forening og øvrige berørte parter.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) er tilfreds med, at lov om elforsyning

efter 2 års behandling i Europa-Kommissionen nu endelig igen ligger på ministerens bord. Mindretallet er meget tilfreds med de faktuelle ændringer i lovforslaget i forhold til det tidligere L 238 (folketingsåret 1992-93), for så vidt angår kravet om selvstændige regnskaber for udøvelsen af sideordnede aktiviteter. Hermed har regeringen efter vejledning fra Kommissionen imødekommet Venstres og Det Konservative Folkepartis væsentligste anke i forbindelse med behandlingen af L 238 fra juni 1993.

Mindretallet betragter hermed lovforslaget som værende det første spæde skridt mod en øget liberalisering af det europæiske elmarked, ligesom lovforslaget er det første lille tiltag i retning af at give danske elselskaber samme muligheder og ansvar i konkurrencen med andre europæiske elselskaber.

Mindretallet ønsker dog at gøre opmærksom på de mange og vidtrækkende beføjelser, som miljø- og energiministeren har taget sig i en lov, der tilstræber at give elselskaberne mere frihed. Det harmonerer dårligt med de udfordringer, elselskaberne vil møde i fremtiden. Mindretallet vil derfor nøje følge udformningen af de bekendtgørelser, der skal implementere loven.

Mindretallet hilser med tilfredshed, at miljø- og energiministeren på Danske Elværkers Forenings årsmøde den 18. maj 1995 lovede, at udfærdigelsen af de fornødne bekendtgørelser til loven sker i samråd med Danske Elværkers Forening.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af

udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet anfører, at elværker driver en monopolvirksomhed, hvor forbrugerne ikke har adgang til frit at vælge elleverandør. Så længe det er tilfældet, skal elværkerne ikke involvere sig i sideordnede aktiviteter, som kan påføre forbrugerne unødigt risiko for tab og endog et egentligt tab. Forbrugerne må være sikre på, at den pris, de betaler for elektricitet, kun dækker omkostningerne ved fremstilling af strømmen med anvendelse af rationel og miljømæssigt moderne teknologi.

Det kan jo gå galt, hvilket SEAS-sagen er et alt for godt eksempel på. I SEAS-sagen var det tomatproduktion, fiskeopdræt og vindmøllefabrikation, som udgjorde den sideordnede aktivitet. Resultatet blev et tab på over 230 mio. kr., som forbrugerne i området nu må »afdrage« i 15 år i form af manglende elprisnedsættelse ved rationaliseringsgevinster. I SEAS-sagen var der blandt ministre, politikere og embedsmænd udbredt opbakning til de sideordnede projekter. Ministre brugte projektet til promovning, og SEAS blev i en periode betragtet som et fremtidsorienteret mønsterprojekt til efterfølgelse. I dag ved alle, at det ikke blev tilfældet. I dag ved alle, at det ikke går godt, når elværksfolk, politikere og embedsmænd går i gang med et virke, de ikke har fornøden viden om.

En lovgivning, som tillader alle dele af vores elsektor at begive sig ud i sideordnede aktiviteter, kan Fremskridtspartiet ikke anbefale. De samme politikere, som bakkede SEAS-projektet op og tog fejl, argumenterer nu for, at elværkerne skal i gang med andre projekter - de vil igen tage fejl. Fejlinvesteringer vil betyde økonomiske tab. Hvem skal dække disse tab? Ministeren, politikerne eller elværksledelserne? Nej, præcis som i SEAS-sagen vil det blive forbrugerne, som må bære byrden i form af kontant afregning over elregningen.

Ingen elværker er selvfølgelig så inkompetente, at de begiver sig ud i tomatavl eller fiskeopdræt igen. 1995-melodien er »udenlandske aktiviteter«, det er energirådgivning, elinstallatørarbejde eller rådgivende ingeniørvirksomhed i første omgang! Det kan og vil give tab, når elværkerne, hvis ledelser slet ikke har forudsætninger inden for disse områder, skal betrede disse nye græsange.

Ud over de tab, elværkerne kan lide, så vil der meget let blive tale om helt urimelig konkurrence over for de virksomheder, der allerede er etableret inden for de brancher, hvor elværkerne nu vil være med. Der er nemlig ikke tale om, at elværkerne vil forsøge sig med nye erhvervsområder. Elværkerne vil komme i konkurrence med små elinstallatører, rådgivende ingeniører osv. Konkurrencen kan aldrig blive fair, eftersom elværkerne ikke er skattepligtige på samme måde som de private virksomheder. Elværkerne har desuden hele deres produktionsapparat, kapitalapparat og medarbejderstab på vilkår, som ingen private kan få.

Fremskridtspartiet må derfor meget kraftigt advare imod, at elværkerne giver sig til at ødelægge erhvervsgrundlaget for mange danske brancher. Hvis de projekter, som elværkerne kan finde, er så åbenlyst gode og rentable, da kan elværkerne lade private virksomheder forestå arbejdet på licitations-/samarbejdsbasis.

Lovforslaget er fyldt med ministerbeføjelser. Fremskridtspartiet er imod ministerbeføjelser, eftersom de efterlader Folketinget uden viden om, hvilke bestemmelser der bliver gældende retspraksis. I det konkrete forslag har ministeren haft svært ved på forhånd at oplyse om intentionerne bag de mange beføjelser - det er bekymrende. Ministeren burde have fremsat et lovforslag med præcise lovbestemmelser og ikke kun en tom rammelov. Det er selvfølgelig en formildende omstændighed, at ministeren har lovet elværkerne at tage dem med på råd ved udformning af de konkrete retsfor skrifter. Men det efterlader fortsat Folketinget i en rolle, hvor udmøntningen af loven kan vise sig at være en helt anden, end intentionen har været ved lovens vedtagelse.

Lovforslaget betyder endvidere afgivelse af meget betydelig kompetence til Elprisudvalget. Elprisudvalget har sin berettigelse i forhold til det offentlige tilsyn med prisdannelsen på elektricitet. Nu skal udvalget imidlertid også til at vurdere, om de sideordnede aktiviteter er unfair konkurrence over for private. Det er en opgave, som Konkurrencerådet burde pålægges. Elprisudvalget skal endvidere tage stilling til, hvor meget »overskud« et elværk kan bruge på de nye aktiviteter m.v. Det fremgår af ministerens svar, at det forventes, at Elprisudvalget gennem en række afgørelser vil skabe en

præcedens og retspraksis på området, og at det først derefter er tydeligt, hvilke regler elværkerne skal virke inden for. Det er absolut bekymrende med en sådan retstilstand. Ministerbeføjelser er slemt, men beføjelser til Elprisudvalget er værre. Hvis en minister udmønter en ministerbeføjelse i strid med Folketinget, kan ministeren tilrettevises af Folketingets flertal. Hvis Elprisudvalget træffer afgørelser og skaber en retspraksis i direkte modstrid med Folketinget, da er der ikke noget at gøre.

Fremskridtspartiet skal derfor ud fra en samlet vurdering anbefale lovforslagets forkastelse. Lovforslaget er et produkt af en tidligere vedtaget lov nr. 445 af 30. juni 1993, som Europa-Kommissionen ikke ville notificere. Folketinget burde lade sagen ligge her. Folketinget burde afvente fælles EU-regler på hele elområdet. Folketinget bør nedstemme nærværende lovforslag.

Martin Glerup (S) nfm. Henning Gjellerod (S) Erik Mortensen (S) Helge Mortensen (S)

Inger Bierbaum (S) Anni Svanholt (SF) Kristen Touborg (SF)

Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Peter Duetoft (CD) Peter Hansen-Nord (V)

Knud Enggaard (V) Birgit Thye-Petersen (V) Jens Vibjerg (V) Eva Møller (KF)

Pernille Sams (KF) Niels J. Langkilde (KF) Kim Behnke (FP) fmd.

Enhedslisten havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Nogle af udvalgets spørgsmål til miljø- og energiministeren og dennes besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen

Spørgsmål 1:

»Udvalget anmoder om ministerens kommentar til henvendelsen af 27. april 1995 fra Elinstallatørernes Landsforening, jf. bilag 1.«

Svar:

Elinstallatørernes Landsforening anfører, at eksisterende sideordnede aktiviteter i elselskaberne generelt bør udskilles i selvstændige selskaber.

Efter lovforslagets § 2, stk. 2, er det umiddelbart kun elselskabernes fremtidige sideordnede aktiviteter, der skal udskilles i selvstændige selskaber. Elprisudvalget kan dog efter forslaget give pålæg om udskillelse af igangværende sideordnede aktiviteter, hvis der er tale om aktiviteter af særlig omfattende karakter.

Det vil i praksis føre for vidt at kræve alle bestående sideordnede aktiviteter udskilt, uanset om der er tale om aktiviteter af større eller mindre omfang. Det vil dog være formålstjenligt, hvis Elprisudvalget i sin praksis giver pålæg om udskillelse, når forholdene taler herfor, eksempelvis når aktivitetens størrelse eller forholdet til andre virksomheder på det pågældende marked indicerer, at udskillelsen er påkrævet for at sikre en rimelig konkurrencesituation.

I øvrig må det ventes, at elselskaberne selv i vidt omfang vil udskille aktiviteterne i selvstændige selskaber.

Hvis Elprisudvalget giver pålæg, skal der tages hensyn til, at elselskaberne skal have en rimelig frist til at gennemføre en udskillelse, og at de bestående kreditors stilling ikke bliver forringet.

Et pålæg om udskillelse vil indebære, at det selvstændige selskab ved overtagelsen af driften indtræder i elselskabets rettigheder og forpligtelser vedrørende aktiviteten. Et pålæg skal dog respektere bestående kreditors rettigheder, så at disse kreditorer fortsat kan holde sig til elselskabet.

Det nuværende forslag er således efter min vurdering tilstrækkeligt til at varetage de nævnte hensyn.

Spørgsmål 4:

»Ministeren bedes eksemplificere reglerne for »forretningsmæssige forhold«, jf. § 9 c, stk. 3.«

Svar:

Det skal sikres, at elselskabernes investeringer i selvstændige selskaber sker efter rationelle markedsøkonomiske principper. Endvidere skal aktiviteterne have tilknytning til elforsyningen, og elselskaberne må ikke investere midler, der skal medgå til dækning af de nødvendige omkostninger efter elforsyningslovens § 9, stk. 1.

Elprisudvalget skal ved sin godkendelse af investeringerne påse dette, og det vil påhvile elselskaberne at dokumentere over for udvalget, at kravet er overholdt.

De regler, der vil blive fastsat på dette område, vil alene uddybe de nævnte principper. Det er ikke hensigten, at forretningsmæssige dispositioner i øvrigt i de selvstændige selskaber skal kontrolleres.

Spørgsmål 13:

»Burde eksisterende aktiviteter på ovennævnte områder ikke omfattes af kravet om selvstændige selskaber og regnskaber?«

Svar:

Hvad angår selvstændige selskaber, kan jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål 1. Der er ikke noget til hinder for at stille regnskabsmæssige krav efter § 9 b til bestående aktiviteter.

Spørgsmål 16:

»Vil ministeren inddrage udvalget i overvejelserne om bekendtgørelser, cirkulærer m.v., jf. f.eks. § 9, stk. 2, § 9 b og § 9 c, stk. 3, inden de pågældende udsendes?«

Svar:

Jeg er indforstået med at inddrage udvalget, inden der udstedes bekendtgørelser og lign. på området.

Folketingets regnskab

for

finansåret 1994

I. Resultatopgørelse

	Bevilling 1994	Regnskab 1994	Regnskab 1993
	1.000 kr.		
Nettotal	486.651	481.003	471.950
<i>Folketinget i alt</i>	<i>345.648</i>	<i>340.751</i>	<i>335.017</i>
<i>Institutioner i forbindelse med Folketinget</i>	<i>141.003</i>	<i>140.252</i>	<i>136.933</i>
Folketinget			
Udgifter:			
Vederlag til Folketingets medlemmer	74.410	74.252	72.831
Medlemspensioner og -eftervederlag	20.086	19.973	14.861
Medlemmernes rejser	11.648	10.636	10.367
Tilskud til partigrupperne og til aflønning m.v. af sekretærer for medlemmer	47.582	47.582	46.640
Studierejser for udvalg og medlemmer	5.007	4.812	3.517
Udvalgsomkostninger	383	361	145
Besøg og repræsentation	1.743	1.818	2.839
Administration*):			
Trykning og bogbinding	17.880	16.311	24.711
Bladhold, bogsamling og arkiv m.v.	1.966	2.053	1.881
Telefon, telegram og telex	3.346	3.330	3.057
Vedligeholdelse af Folketingsbygningen	8.777	8.668	7.987
Inventar	16.655	16.491	14.230
Lønninger til personale	77.052	76.932	71.450
Honorarer	822	859	2.310
Særlige ydelser	4.278	4.326	4.285
Pensioner og understøttelser	9.520	9.495	9.175
Kontorholdsudgifter	5.753	5.583	4.775
Edb	20.895	20.283	28.452
Diverse	2.759	2.633	3.297
Dansk Interparlamentarisk Gruppe:			
Medlemsbidrag og rejseudgifter m.v.	525	481	876
Session i København	12.600	12.310	0
North Atlantic Assembly:			
Medlemsbidrag og rejseudgifter	1.100	817	601
Session i København	0	0	5.024
Europarådet:			
Rejseudgifter	800	648	783
OSCE – delegationen:			
Medlemsbidrag og rejseudgifter	555	530	803
Husleje	460	460	541
Diverse internationale møder m.v.:			
Rejseudgifter	180	225	415
Udgifter i alt	346.782	341.869	335.853
Indtægter			
Salgs- og lejeindtægter	1.134	1.118	836
<i>Folketinget i alt</i>	<i>345.648</i>	<i>340.751</i>	<i>335.017</i>

*) Under de respektive omkostningsarter indgår fællesudgifter bl.a. vedrørende Presselogen og partigrupperne, herunder omkostninger til lokaler, inventar, telefon, edb og kontorhold.

	Bevilling 1994	Regnskab 1994	Regnskab 1993
	1.000 kr.		
Institutioner i forbindelse med Folketinget			
Statsrevisoratet:			
Lønninger til statsrevisorerne	1.015	1.018	1.005
Pensioner til fhv. statsrevisorer og efterlevende ægtefæller	370	369	310
Lønninger til personale	1.486	1.529	1.384
Pensioner og understøttelser (1993 incl. refusion)	255	253	-410
Kontorhold	61	50	63
Trykning og bogbinding	926	930	1.033
Rejser m.v.	250	243	48
Statsrevisoratet i alt	4.363	4.392	3.433
Folketingets Ombudsmand:			
Lønninger til personale	12.337	12.303	12.804
Pensioner og understøttelser	429	429	424
Rejser	183	193	132
Kontorhold	1.358	1.384	1.557
Trykning og bogbinding	406	409	443
Lokaler	1.944	1.935	1.897
Folketingets Ombudsmand i alt	16.657	16.653	17.257
Nordisk Råd:			
Lønninger til personale	2.513	2.493	2.425
Pensioner og understøttelser	619	619	576
Rejser	1.540	1.515	1.248
Kontorhold og trykning	570	538	736
Diverse	9	9	169
Andel i fællesudgifter	5.509	5.509	5.873
Nordisk Råd i alt	10.760	10.683	11.027
Rigsrevisionen:			
Lønninger	76.700	76.350	74.653
Køb af varer og tjenesteydelser m.v.	14.911	13.288	12.625
Erhvervelse af materiel, netto	5.847	7.165	6.528
Leje, vedligeholdelse og skatter	11.532	11.481	11.834
Pensioner og understøttelser	1.066	1.065	682
Diverse	867	863	582
Udgifter i alt	110.923	110.212	106.904
Indtægter			
Salg af varer og tjenesteydelser	1.700	1.688	1.688
Rigsrevisionen i alt	109.223	108.524	105.216
Institutioner i forbindelse med Folketinget	141.003	140.252	136.933

II. Balance

	31/12 1994	31/12 1993
	———— 1.000 kr. ————	
Aktiver		
Likvide beholdninger	5.701	3.744
Tilgodehavender	1.217	970
Forudbetalte udgifter	22.729	19.612
Rejseforskuud m.v.	75	7
Mellemregning med Finansministeriet	17.224	14.597
Aktiver i alt	<u>46.946</u>	<u>38.930</u>
Passiver		
Danmarks Nationalbank	15.386	12.242
Skyldige udgifter	16.036	13.150
Skyldig kildeskat m.v.	15.524	13.538
Passiver i alt	<u>46.946</u>	<u>38.930</u>

Christiansborg, den 4. maj 1995

Ole Stig Andersen

Direktør

Allan Blom

Økonomichef

Revisionspåtegning

Vi har revideret årsregnskabet for finansåret 1994 for Folketinget.

Revisionen er udført i overensstemmelse med Revisionsinstruksen for Folketingets revisor og har i øvrigt omfattet de revisionshandlinger, som vi har anset for nødvendige under iagttagelse af god offentlig revisionsskik.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med gældende regnskabsbestemmelser og giver efter vor opfattelse udtryk for årets indtægter og udgifter samt Folketingets aktiver og passiver pr. 31. december 1994.

København, den 4. maj 1995

Grothen og Perregaard

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Sv. Ørjan Jensen

Statsautoriseret revisor

Hans Frederik Carøe

Statsautoriseret revisor

Godkendt

Christiansborg, den 22. maj 1995

Erling Olsen

Folketingets formand